

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक २६ डिसेंबर, २०२२
(सकाळी ०९.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचनांसहित)

- (१) श्री.राजेश पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास व पंचायत राज मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नांदेड जिल्ह्यातील मुखेड तालुक्यातील हंगरगा (प.क.) व दापका (गंडोपंत) या दोन गावांच्या ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामसेवकाकडून भ्रष्टाचार झाल्या प्रकरणी चौकशी होऊन ग्रामसेवकाला निलंबित करण्यात येणे, संबंधित ग्रामसेवकाच्या निलंबनाच्या कारवाईनंतर जिल्ह्यातील ग्रामसेवक संघटनेने याविरुद्ध आंदोलन करणे, ग्रामसेवक संघटनेच्या या आंदोलनामुळे नांदेड जिल्हापरिषदेच्या उपमुख्य कार्यकारी अधिकार्याने आंदोलन करणार्या ४० ग्रामसेवकाचे निलंबन करणे, राजकीय दबावामुळे जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकार्याने या ४० ग्रामसेवकाच्या निलंबनाची पुनर चौकशी करण्यासाठी समिती नेमणे, या समितीच्या चौकशी अहवालामध्ये वरिष्ठ व जबाबदार असलेल्या उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी ४० ग्रामसेवकांचा निलंबनाचा निर्णय चुकीचा घेतला असल्याचे सिद्ध होणे, चुकीचा निर्णय घेणाऱ्या मुख्य कार्यकारी अधिकार्यावर ग्रामविकास विभागाने कारवाई करणे आवश्यक असणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (२) श्री.रोहित पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"कर्जत तालुका जिल्हा अहमदनगर येथे औद्योगिक क्षेत्र स्थापन करण्याच्या दृष्टीने मोजे पाटेगाव व खंडाळा येथील सहाशे वीस हेक्टर क्षेत्राची सह मुख्य कार्यकारी अधिकारी प्रशासन यांचे अध्यक्षतेखाली भूमी निवड समिती मार्फत दिनांक १८ डिसेंबर, २०२१ रोजी स्थळ पाहणी करण्यात आलेली असणे प्रादेशिक अधिकारी नाशिक यांनी दिनांक १५ मार्च, २०२२ च्या पत्रांवर स्थळ पाहणे अंतिम भू निवड समितीने दिलेल्या सूचनेनुसार ड्रोन सर्वे करून नकाशा नुसार क्षेत्र प्रस्तावित करणे तत्कालीन मंत्री यांच्या साप्ताहिक आढावा व विशेष आढावा बैठकीत सदर प्रस्तावास प्रकरण ६ व खंड (२) तरतुदी लागू करण्यास औद्योगिक विकास मंडळाने प्रस्तावित करणे, त्या अनुषंगाने कर्जत येथे औद्योगिक क्षेत्र स्थापन करण्यास उच्च अधिकार समितीने तत्त्वतः मान्यता देणे, तथापि अद्यापही सदर औद्योगिक क्षेत्राची अधिसूचना विभागामार्फत पारित न होणे, परिणामी महाराष्ट्र राज्यात उद्योग येण्यास इच्छुक असताना त्यांना औद्योगिक क्षेत्र उपलब्ध न होणे, स्थानिक नागरिकांना रोजगार न उपलब्ध होणे, परिणामी कर्जत व जामखेड तालुक्यासह जिल्ह्यात नागरिकांमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण होणे, कर्जत औद्योगिक क्षेत्राची अधिसूचना होऊन उद्योग स्थापन होण्याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (३) डॉ.राजेंद्र शिंगणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"बुलढाणा जिल्ह्यातील लोणार येथील तहसिलदार यांनी सर्वे नं.१५/२ मधील पिंपळखुटा रोडवर असलेल्या पुरातन १३ व्या व १४ व्या शतकातील सोमतिर्थ बारव तथा पुरातन थडगे असलेली जमीन या प्रयोजनासाठी असलेल्या इंग्रजकालीन अकृषक पोटखराब दाखवून व आपल्या अधिकाराचा गैरवापर करून अकृषक क्षेत्रात बदल करणे व तशी नोंद ७/१२ वरून काढून टाकलेली असणे, सदर नोंद ७/१२ वरून हटविल्यामुळे जमिन मालकाशी संगनमत करून त्या जागेवर जमिन मालकाने प्लॉट पाडून केलेली अवैध विक्री हे चुकीचे फेरफार करणाऱ्या तहसिलदाराविरुद्ध तेथील लोकप्रतिनिधी व नागरीकांनी जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांचेकडे दिनांक १ डिसेंबर, २०२२ रोजी केलेली तक्रार, लोणार तालुक्यात वाळू व मुरुम याची मोठ्या प्रमाणात गैरमार्गाने उपसा होत असून सुध्दा तहसिलदारांचे त्याकडे होत असलेले दुर्लक्ष तसेच या तहसिलदाराविरुद्ध यापूर्वी सुध्दा बऱ्याच तक्रारी करण्यात आलेल्या असून सुध्दा त्यावर कोणतीच कारवाई करण्यात येत नसल्यामुळे तेथील नागरीकांत पसरलेला तीव्र असंतोष, तहसिलदार, लोणार यांची त्वरीत बदली करून त्यांचेविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व उपाययोजना."

- (४) श्री.दत्तात्रय भरणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"इंदापूर (जि. पुणे) येथील तसेच राज्यात पुणे, अहमदनगर, सोलापूर, नाशिक, कोल्हापूर, सातारा व औरंगाबाद या सात जिल्ह्यांमध्ये महाराष्ट्र शेती महामंडळाच्या एकूण १४ मळ्यावर हजारो कामगारांपैकी ८०% कामगार अनुसूचित जाती/जमाती, मागासवर्गीय, इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील असणे, हे कामगार कच्च्या घरांमध्ये व झोपड्यांमध्ये राहत असून या घरांची अवस्था अत्यंत दयनीय असणे, त्यांच्या राहत्या घरांची पडझड झाल्याने त्यांचे संसार उघड्यावर आले असून हे कामगार आपला जीव धोक्यात घालून त्याच पडक्या घरात राहून संसाराचा गाडा चालवत असणे, शासनाच्या माध्यमातून त्यांना इंदिरा आवास घरकुल योजनेतून घरेही मंजूर झाली असून त्यांच्याकडे घर बांधण्यासाठी स्वतःच्या मालकीची जागा उपलब्ध नसल्याने अनेकांना घरकुल मंजूर असूनही स्वतःच्या मालकीची जागा उपलब्ध नसल्याने अनेकांना घरकुल मंजूर असूनही जागेअभावी शासनाच्या घरकुल योजनेपासून वंचित राहावे लागत असणे, याबाबत शेती महामंडळाच्या राज्यातील कामगारांनी निवृत्त व रोजंदार कामगार कामावर असलेले व मयत कामगारांचे वारसदार यांना राहण्यासाठी शेती महामंडळाकडे शिल्लक असलेल्या जमिनीपैकी दोन गुंठे जागा देऊन पंतप्रधान घरकुल योजनेच्या माध्यमातून घर बांधून मिळणेबाबत वेळोवेळी मागणी, मोर्चे, आंदोलने करूनदेखील अद्यापही त्यांना राहण्यासाठी दोन गुंठे जागा न मिळणे, त्या कामगारांच्या प्रश्नावर तत्कालीन महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ५ मे, १९९८ रोजी ना. रामराजे निंबाळकर समिती नेमलेली असणे, या समितीने कामगारांना जमिन व घर देण्यासाठी सकारात्मक शिफारशी केलेल्या असणे, या शिफारशी शासनाने स्वीकारण्याबाबत व या शिफारशीची अंमलबजावणी करण्याबाबत या कामगारांनी मागणी केलेली असणे, त्यामुळे महाराष्ट्र शेती महामंडळाच्या १४ मळ्यांमधील हजारो कामगारांना घर बांधण्यासाठी शेती महामंडळाकडे शिल्लक असलेल्या जमिनीपैकी २ गुंठे जमिनी देण्याची व ना. रामराजे निंबाळकर समितीच्या शिफारशी स्वीकारून या कामगारांना न्याय देण्याची नितांत आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (५) डॉ.देवराव होळी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"तेलंगाना महाराष्ट्र राज्याच्या सीमेवर गडचिरोली जिल्ह्यातील सिरोंचा येथे गोदावरी नदीवर मेडीगड्डा कालेश्वरम सिंचन प्रकल्प दोन्ही राज्यांच्या संयुक्त संमतीने कार्यान्वित असणे, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी मुंबई येथे महाराष्ट्राचे तत्कालीन

मुख्यमंत्री मा. देवेंद्रजी फडणवीस व तेलंगाना चे मुख्यमंत्री मां.के.चंद्रशेखर राव यांच्या स्वाक्षरीने झालेल्या संयुक्त करारनाम्यानुसार ३७८ हेक्टर आर जमिनीचे भूसंपादन करणे अपेक्षित असणे, मात्र अजूनही १७६ हेक्टरचे भूसंपादन करण्यात न येणे, त्यातच ज्या जमिनीचे भूसंपादन मंजूर करण्यात आले त्या मंजूर झालेल्या भूसंपादनाची प्रक्रिया अजून पर्यंत पूर्ण न होणे, जमीनही गेली उत्पादनही गेले, मोबदलाही मिळालेला नाही त्यामुळे आता शिल्लक काहीच राहिलेले नसल्याने शेतकरी प्रचंड संकटात सापडलेला असणे, त्यातच या प्रकल्पातून वारंवार पाणी सोडत असल्यामुळे या प्रकल्पाचे पाणी सोडताना निर्माण होणाऱ्या अतीप्रवाहामुळे नडीकुडा, कोत्तुर, चितारवेला, रंगधामपेठा, अंकिसा, यासह अनेक गावातील शेकडो हेक्टर जमीन दरवर्षी वाहत जाऊन त्या जमिनीचे नदीत रूपांतर होणे, त्याचे प्रचंड नुकसान शेतकऱ्यांना होत असून अनेक शेतकरी भूमीहीन झाले तर अनेक शेतकरी भूमी होण्याच्या मार्गावर असणे, याप्रकारे दरवर्षी जमीन नदीमध्ये रूपांतरित होत असल्याने या नदीकाठावर संरक्षण भिंत बांधण्याची आवश्यकता निर्माण होणे, त्यामुळे ज्या शेतजमिनी भूसंपादना अंतर्गत मंजूर झालेल्या आहेत त्या शेतजमिनीची तात्काळ भूसंपादन प्रक्रिया करून हेक्टरी ५० लक्ष रुपये मोबदला देण्याची आवश्यकता निर्माण होणे, याकरिता मागील अनेक वर्षांपासून पीडित शेतकरी सातत्याने याबाबतच्या मागण्या शासन स्तरावर करूनही अजून पर्यंत त्या मागण्यांचा विचार न होणे, या विरोधात करण्यात येत असलेले उपोषण, आंदोलन याची दखल घेऊन शासनाने या मागण्यांचा विचार करण्याची आवश्यकता, दोन राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांनी संयुक्त स्वाक्षरीने केलेल्या करारनाम्यातील बाबींची पूर्तता करण्याची नितांत आवश्यकता असणे, ज्या जमिनीचे भूसंपादन अजूनपर्यंत करण्यात आलेले नाही त्या जमिनीचे तातडीने भूसंपादन करून हेक्टरी ५० लक्ष रुपये मोबदला देण्याची कारवाई सुरू करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.बळवंत वानखडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"राज्यात शेतकरी आत्महत्याप्रवणग्रस्त १३ जिल्हे असून देशात सर्वाधिक शेतकरी आत्महत्या राज्यातील अमरावती विभागात होत असणे, गेल्या दोन दशकात जिल्ह्यात ५ हजार शेतकरी आत्महत्या झालेली असणे, यात विशेषतः अमरावती जिल्हा प्रथम क्रमांकावर असणे, जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या संघर्षावर नैराश्य सातत्याने मात करत असणे, यामुळे अमरावती जिल्ह्यात मागील ११ महिन्यात एकूण २९० शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्याचे धक्कादायक वास्तव नजीकच्या काळात निदर्शनास आलेले असणे, जिल्ह्यातील विविध भागात दर १५ तासात एक शेतकारी आत्महत्या होत असणे, नुकताच अंजनगाव सुर्जा तालुक्यातील स्व. विनायक म. दाभाडे या शेतकाऱ्याने कर्जबाजारीपणांमुळे मुलीच्या कॉलेजची फी भरण्यासाठी पैसे नसल्याने मागील

आठवड्यात आत्महत्या केली असणे, असे भयाण वास्तव असून देशात तसेच राज्यात सर्वाधिक शेतकरी आत्महत्या जिल्ह्यात होत असताना शासन तसेच जिल्हा प्रशासन गंभीर नसल्याचे निदर्शनास येणे, नैसर्गिक आपत्ती, नापिकी, कर्जबाजारी, कर्जवसुलीचा तगादा, आजारपण, कुटुंबाचे संगोपन, यामुळे शेतकऱ्यांचा धीर खचत असून शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्याच्या दृष्टीने समुपदेशानासाठी कुठल्याही उपाययोजना केल्या जात नसणे, तसेच शेतकऱ्यांसाठी असलेल्या विविध आवश्यक योजनेचा लाभ गरजू शेतकऱ्यांना मिळत नसणे, सन २००१ पासून ते नोव्हेंबर २०२२ पर्यंत जिल्ह्यात एकूण ४४८४ शेतकरी आत्महत्या झालेल्या असून यापैकी २४१२ प्रकरणात शासन मदत देण्यात आलेली असणे, तसेच २३९६ प्रकरणे अपात्र ठरवण्यात आलेली असून ७६ प्रकरणे चौकशीसाठी प्रलंबीत असणे, यामुळे शेतकरी आत्महत्याग्रस्त कुटुंबामध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, सातत्याने होत असलेल्या शेतकरी आत्महत्या रोखण्याच्या दृष्टीने शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) **श्री.दादाराव केचे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-**

"नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गावर वर्धा जिल्ह्यातील आर्वी विधानसभा मतदार संघातील विरूळ - रसुलाबाद - सोरटा - पिंपळगांव - सावरखेडा - निजामपूर टाकळी - वडाळा इत्यादि गावे येत असणे, रस्त्यावरील कामे सुरू असल्याने मार्गाला लागून शेतकऱ्यांच्या शेतातील सर्व पिके धुळीने उध्वस्त होणे, या संदर्भात उपविभागीय अधिकारी यांच्या माध्यमातून सर्व्हे करण्यात येणे, परंतु त्याप्रमाणे शेतकऱ्यांच्या पिकांना मोबदला न मिळणे, समृद्धी महामार्गाच्या बाजूला शेतकऱ्यांच्या शेतात जाणारे रस्ते उध्वस्त होणे, महामार्गाचे खाली उतरणारे पाणी पूर्णतः शेतकऱ्यांच्या शेतामध्ये उतरणे त्यामुळे शेतकऱ्यांच्या शेतामध्ये २-३ फुट पाणी जमा होऊन पिके उध्वस्त होणे, व समृद्धी महामार्गालगत संरक्षण भिंतीच्या बांधकामामुळे शेतकऱ्यांचे शेतातील पाणी निघण्याचा मार्ग पूर्णतः बंद असल्याने शेतकरी उध्वस्त होत असल्यामुळे तात्काळ उपाययोजना करण्याची गरज असणे, शेतकऱ्यांच्या शेताला लागून वरून येणारे पाणी अडविण्याच्या दृष्टीने नाली बांधकाम करण्याची गरज निर्माण होणे, वर्धा जिल्ह्यातील आर्वी-वर्धा व तळेगांव - आष्टी - द्रुगवाडा या महामार्गाचे काम पूर्ण झाले असतांनाही विभागाने महामार्गावर दोन्ही बाजूच्या शेतकऱ्यांचा विचार न करता व योग्य नियोजन न केल्यामुळे रस्त्यावरील पाणी शेतकऱ्यांच्या शेतामध्ये उतरल्याने पिके उध्वस्त होणे, तसेच शेतकऱ्यांना जाण्या-येण्याच्या दृष्टीने वाहिपेरीचे रस्त नामशेष झाल्यामुळे शेतकरी अडचणीत सापडलेला असणे, शासनाने या सर्व बाबींचा गांभीर्याने विचार करून पिकांचा मोबदला, पाणी अडविण्याच्या दृष्टीने नाली बांधकाम व वाहिपेरीचे रस्ते तातडीने करून देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) श्री.भिमराव तापकीर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे, वडगाव बुद्रुक, नन्हे, वारजे गावाच्या हद्दीतून जाणारा राष्ट्रीय महामार्गाचा रस्ता जांभूळवाडी (दरीपुल) बोगद्यामार्गे मुंबई - बंगळूरू असा असणे, गेल्या काही वर्षात या परिसरात मोठ्या अपघातांचे सत्र सुरू असणे, या ठिकाणी गेल्या आठ वर्षांमध्ये १८८ हुन अधिक अपघात झाले असून त्यामध्ये ६६ निष्पाप नागरिकांचा बळी गेला असणे, मात्र ठोस उपाययोजना करण्याकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याने या मार्गावरून प्रवास करणाऱ्या प्रवाश्यांमध्ये तीव्र असंतोष पसरला असणे, अपघातांचे प्रमुख कारण म्हणजे या परिसरातील असणारा तीव्र उतार असल्याचे ही दिसून येत असणे, अपघातांच्या संख्येत लक्षणीय वाढ होत असताना प्रशासन तात्पुरते उपाय करत असल्याचे निदर्शनास येत असणे, अपघात सुरुच असल्याने राष्ट्रीय महामार्ग प्रशासनाच्या कंत्राटदार आणि अधिकाऱ्यांवर जबाबदारी निश्चित करण्याची स्थानिकांची मागणी असणे, या मार्गावरील अपघातांची प्रमुख कारणे तीव्र उतार असल्याने अवजड वाहनांना अचानक ब्रेक लागत नाही, काही ठिकाणी सेवा रस्ते नसल्याने स्थानिक वाहनचालकांना राष्ट्रीय महामार्गवरून प्रवास करावा लागत असणे, नवले पुल परिसरात वारंवार घडणाऱ्या अपघाताला प्रामुख्याने राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणासह पुणे महापालिका प्रशासन, पीएएमआरडीए ही तितकीच जबाबदार असणे, या भागातील रस्त्यावरील उतार हा ४.२५% ग्रेडियंट इतका असून हील टॉप परिसरातील असणाऱ्या महामार्गावर ५ % इतका ग्रेडियंट आवश्यक असणे, यासाठी कायमस्वरूपी ठोस उपाययोजना म्हणून मुख्य उतार कमी करणे, स्वामी नारायण मंदिर ते दरीपुल यामधील तीव्र वळण कमी करणे, सर्किस रस्ते सलग तयार करून रुंद करणे, दुरुस्ती करणे, तेथील अतिक्रमणे काढणे, अनधिकृत होर्डिंग काढणे, रिंगरोड तयार करून वाहतूक शहराबाहेरून वळविणे, वारजे ते नवले पूल, नवले पूल ते कात्रज दरम्यान सर्किस रस्ता करणे गरजेचे असून सर्व स्थानिक वाहतूक ही सर्किस रस्त्यावरून होईल, याबाबत योग्य त्या उपाययोजना करणे, साधारणतः १५ वर्षापूर्वी वारजे, वाडगाव, कात्रजच्या महापालिकेच्या डीपी प्लॅनमध्ये महामार्गाच्या बाजूला १२ मीटरचा सर्किस रस्ता दर्शविला असणे परंतु तो पूर्ण करण्यात आलेला नसणे, प्रामुख्याने महापालिकेच्या अखत्यारीतील नवले पूल, वडगाव ते वारजे या भागातील सर्किस रस्त्याचे काम पूर्णतः झाले नसणे, यामार्गावर अनेक जागी खडे पडले असणे, याच भागातील नवले पूल (डेक्कन पव्हेलीयन हॉटेल) ते कात्रज रस्त्याची दुरावस्था झाली असून जागोजागी पडलेल्या खड्ड्यामुळे वारंवार अपघाताच्या घटना घडत असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (९) श्री. प्रकाश फातर्पेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे चेंबूर, तालुका-कुर्ला, न.भू.क्र. १७२९ पैकी या मिळकतीवर RISID १३२ मधील क्लस्टर MWO28, MW029 , MW030 , MW031 , MW032 , MW033 , MW034 या झोपडपट्टी समूहातील सिंधी विस्थापित झोपडपट्टी पुर्नवसन योजनेमध्ये समाविष्ट करण्यात आल्याचे मा.उपजिल्हाधिकारी (अतिक्रमण / निष्कासन) तथा सक्षम प्राधिकरण चेंबूर-०२, सक्षम प्राधिकरण चेंबूर १०, झो.पु.प्रा. मुंबई यांच्या पत्र क्र. स.ग्रा.१० / झो.पु.प्रा / का.वि./२०२१, दि.२४.०९.२०२१ जा.क्र. १३७४/२१ अन्वये जाहीर सूचना देण्यात येणे, सदर भूखंडावर सिंधी विस्थापित ओल्ड व आर.सी. बॅरेक तसेच एम. एस. बिल्डिंग असून त्यापैकी फक्त ओल्ड व आर. सी. बॅरेक हा झोपडपट्टी भाग असल्याची घोषणा उक्त जाहीर सुचना कशाच्या आधारावर/ निकशांवर करण्यात आली याबाबत स्पष्टता नसणे, चेंबूर बॅरेक मधील रहिवाशी हे नियमितपणे शासनाचा मालमत्ता कर भरत असून खरेदी विक्री प्रसंगी मुद्रांक शुल्क भरून ते मालमत्ता पत्रक धारक असणे, तसेच भारत-पाकिस्तान फाळणी वेळी भारत सरकारकडून त्या रहिवाश्यांना सनद प्राप्त झालेली असणे, याबाबत चेंबूर बॅरेक बचाव संघर्ष समिती तेथील रहिवाशी संघटनेने शासनाशी केलेल्या पत्रव्यवहाराची शासनाने दखल न घेणे, तसेच सदर ठिकाणी पुर्नविकास करण्यासंबंधित धोरण निश्चित करण्यासाठी समिती गठीत करणे, उक्त समितीने आपला अहवाल शासनास सादर करणे, उक्त समितीच्या अहवालानुसार शासनाने धोरण निश्चित करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१०) श्री.हरिभाऊ बागडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"फुलंब्री ता.फुलंब्री जि.छत्रपती संभाजीनगर येथे देवगिरी सहकारी साखर कारखाना सध्या बंद असणे, त्या कारखान्याच्या मालकीची सावंगी ता.जि.छत्रपती संभाजीनगर येथे १४० एकर जमीन असणे, त्यातील २० एकर जमीन मा.बाळासाहेब ठाकरे समृद्धी महामार्गासाठी संपादित केली जाणे, त्यापोटी कारखान्याला पैसेही मिळाले असणे, उर्वरित जमिनीमधील जवळपास ८० ते १०० एकर मधून मुरूम काढून नेला असणे, तो समृद्धी महामार्गासाठी वापरला असा अर्ज त्याच वेळेला सप्टेंबर २०२१ ला जिल्हाधिकारी यांना दिला असणे, पण त्यावर काहीही झालेले नसणे, तो मुरूम उपसा थांबला गेला नाही, त्यामुळे संपूर्ण जमीन १० ते १५ फुट खोल खोदली जाणे, आज ती जमीन कोणत्याच कामात येत नसणे, या जमिनीचे सपाटीकरण करून त्या जमिनीच्या मुरमाचा मोबदला देवगिरी सहकारी साखर कारखान्याला मिळण्याकरिता शासनाने कारवाईची

कार्यवाही, याकडे महसूल अधिकारी व प्रशासनाचे दुर्लक्ष असणे, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) श्री.चंद्रकांत निंबा पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे सातोड ता.मुक्ताईनगर येथील गट नंबर २२५ /२/३, २२५/२/२, २२५/२/१, २२५/१/१, २२५/१/२ हा एक संपूर्ण गट मुंबई नागपूर राष्ट्रीय महामार्गाला लागून असून जवळपास ४४ हेक्टरचा असून संपूर्ण गट मुरमाच्या टेकडीचा आहे. संबंधित गट धारकाने शासनाची कुठलीही परवानगी न घेता सदरील टेकडीवर असलेले झाडांची कत्तल करून या टेकडीचे अवैधरित्या उत्खनन करून कुठलाही गौण खनिज परवाना न घेता जवळपास २ लक्ष ब्रास पेक्षा जास्त गौण खनिज उत्खनन करून, उत्खननानंतर निघालेले गौण खनिजाची उचल करून महाराष्ट्र शासनाच्या मृद व जलसंधारण विभागाच्या दिनांक २९ नोव्हेंबर २०१७ च्या शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०१६ प्रक २२७ जल एक, मंत्रालय मुंबई चा आधार घेऊन शासन निर्णयातील नमूद कार्यपद्धतीचा अवलंब न करता तसेच अटी शर्ती व शासनाने ज्या उद्देशाने शासन निर्णय केला तो उद्देश बाजूला ठेवून लाखो ब्रास अवैध गौण खनिज उत्खनन करून त्या गटधारकाने त्याचा राजकीय दबाव वापरून शासनाचा जवळपास ४०० कोटी रुपयांचा महसूल बुडवून उत्खनन करून त्यातून निघालेले गौणखणीज मुंबई नागपूर राष्ट्रीय महामार्गाचे काम करीत असलेल्या गावर कन्स्ट्रक्शन कंपनीला विक्री करून कोट्यावधी रुपयांची कमाई करून या गट धारकाने कोट्यावधी रुपयांचा भ्रष्टाचार केल्याचे दिसून येते, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१२) श्री.रत्नाकर गुट्टे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सांस्कृतिक कार्य मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी दि. १७ सप्टेंबर २०२२ रोजी मराठवाडा मुक्तीसंग्राम दिनानिमित्त आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात पुरेसा निधी देण्याची घोषणा करणे, त्याच बरोबर श्री गुप्तेश्वर मंदिराच्या जिणोध्वारासाठी आवश्यक असलेल्या २१ कोटी रुपये निधीचा प्रस्ताव अर्थ विभागाकडून संस्कृतीक विभागाकडे प्रलंबित असणे, हे मंदिर ता. देगलूर जि. नांदेड येथील मंदिरा एवढेच सुंदर कलेचा प्रचिन व ऐतिहासिक नमूना असणे. श्री गुप्तेश्वर मंदिर अत्यंत जिर्ण झाले असल्याने ही ऐतिहासिक वास्तू नष्ट होण्याच्या मार्गावर असणे. सदर मंदिराच्या सभोवती अनेक घरे असल्याने भविष्यात मंदिर पडून गावातील गागरीकांसह पर्यटकांची मोठ्या प्रमाणात जिवीत हानी होण्याची दाट शक्यता वर्तवण्यात येत असणे. त्यामुळे गावक-यांनी अनेकदा मागणी केल्यानंतर पुरातत्व

विभागाने मंदिर जिर्णोध्दारासाठी १५ व्या वित्त आयोगाकडून १ कोटी रुपये देण्याचे प्रस्तावित केले असणे, त्याप्रमाणे हा प्रस्ताव वित्त विभागाकडे प्रलंबित असणे. यामुळे मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी घोषणा केल्या त्यानुसार सांस्कृतिक कार्य विभागाकडील २१ कोटी रूपयाचा प्रस्ताव आणि श्री गुप्तेश्वर मंदिर जिर्णोध्दारासाठी १५ व्या वित्त आयोगाकडून ८ कोटी असे एकूण २९ कोटी रूपयांचा प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित असणे. यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी आणि ग्रामस्थ मागणी करत असून त्यासाठी अनेक वेळा शासनास निवेदन देवूनही अद्यापपर्यंत कार्यवाही झालेली नसल्याने स्थानिक ग्रामस्थ आणि भक्तगण नाराजी व्यक्त करीत असणे, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१३) डॉ.राहुल पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांनी कृषी विषयक माहिती, कृषी उत्पादनात वाढ होण्याच्या अनुषंगाने विविध प्रयोग व संशोधन करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांना कृषी विषय शिक्षण मिळावे याकरीता परभणी येथे वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठाची स्थापना करण्यात येणे, सदर कृषी विद्यापीठात सद्यःस्थितीत ५२ ते ५३ टक्के कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त असणे, सन २०१७ पासून रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, विद्यापीठ प्रशासनामार्फत दर ३ महिन्यांनी शासनाकडे रिक्त पदाबाबतचा अहवाल सादर करण्यात येणे, तथापी परभणी येथील कृषी विद्यापीठातील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, परिणामी कृषी विषयक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर त्याचा होणारा विपरीत परिणाम, त्याच प्रमाणे कृषी विषयक संशोधन करण्यात येत असलेल्या अडचणी, गेल्या कांही वर्षांपासून मराठवाड्यात ओला दुष्काळ, अवकाळी पाऊस अशा नैसर्गिक आपत्तीमुळे शेतकरी संकटात सापडलेला असणे, त्यामुळे कृषी विषयक संशोधनाची नितांत आवश्यकता असणे, परंतु कर्मचाऱ्यांच्या रिक्त पदामुळे संशोधनाचा अभाव भासत असणे, शासनाने रिक्त असलेली सर्व पदे तात्काळ भरण्याची आवश्यकता, तसेच वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठाला यावर्षी ५० वर्षे पूर्ण होणे, या निमित्त शासनामार्फत ५० कोटी रूपयांचा विशेष निधी मंजूर करण्यात येणे, परंतु अद्यापही सदर मंजूर निधी विद्यापीठास वर्ग करण्यात न येणे, सदर निधी कृषी क्षेत्राची गुणवत्ता वाढविण्याच्या दृष्टीने नवनवीन संशोधन कार्य व कृषी विषयक शिक्षण घेणाऱ्यांना दर्जेदार शिक्षण देण्याच्या अनुषंगाने अत्यल्प असणे, त्यामुळे सदर निधीत वाढ करून किमान १०० कोटी रुपये मंजूर करण्याची आवश्यकता, शासनाने याबाबत निर्णय घेण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

(अ) तारांकित प्रश्न.

(ब) शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(क) अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक १०४ ते १२४ सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(क) उप मुख्यमंत्री
तथा वित्त मंत्री :

महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ च्या कलम-६ (१) नुसार सन २०२२-२०२३ च्या अर्थसंकल्पाच्या संदर्भात जमा व खर्चाच्या अर्धवार्षिक आढाव्याचे निष्कर्ष दर्शविणारे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) उच्च व तंत्र शिक्षण
मंत्री :

मुंबई विद्यापीठ यांचा सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) वैद्यकीय शिक्षण
मंत्री :

महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचा सन २०२१ या वर्षाचा तेवीसावा वार्षिक अहवाल व सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.

- (घ) कामगार मंत्री : (१) महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळाचे सन २००४-२००५ ते सन २०१३-२०१४ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) रायगड जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचा अठरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) रत्नागिरी-सिंधुदूर्ग जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचे सन २०१७-२०१८ ते २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) पुणे जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचे सन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षाचे अनुक्रमे सतरावा व अठरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) नाशिक जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचे सन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षाचे अनुक्रमे सोळावा व सतरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) औरंगाबाद जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा अठरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (७) नागपूर जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा एकोणीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (८) अहमदनगर जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (९) कापड बाजार आणि दुकाने मंडळ, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पत्रासावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (१०) माल वाहतूक कामगार मंडळ, बृहन्मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक पत्रासावा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (११) दि रेल्वे गुडस् क्लिअरिंग अँड फॉरवर्डिंग एस्टाब्लिशमेंट लेबर बोर्ड, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (१२) दि खोका मेकींग अँड टिंबर मार्केट लेबर बोर्ड, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा अठ्ठेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (१३) सातारा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २०१४-२०१५ ते २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (१४) सांगली जिल्हा माथाडी आणि असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २०१५-२०१६ ते २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे बत्तीसावा, तेहतीसावा, चौतीसावा,

पस्तीसावा, छत्तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(१५) इचलकरंजी माथाडी आणि असंरक्षित कामगार मंडळ, इचलकरंजी यांचे सन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षांचे अनुक्रमे सत्तावीसावा व अठ्ठावीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(१६) नाशिक जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, (लासलगांव) यांचे सन २०१९-२०२० ते २०२०-२०२१ या वर्षांचे अनुक्रमे एकतीसावा व बत्तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(१७) नाशिक माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, नाशिक यांचे सन २०१९-२०२० ते २०२०-२०२१ या वर्षांचे अनुक्रमे पस्तीसावा व छत्तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(१८) परभणी-हिंगोली जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, परभणी यांचे सन २००९-२०१० ते २०१६-२०१७ या वर्षांचे सहावा, सातवा, आठवा, नववा, दहावा, अकरावा, बारावा, तेरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(१९) बीड जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, बीड यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चोवीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२०) नागपूर व वर्धा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२१) जालना जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जालना यांचे सन २०१८-२०१९ ते २०२०-२०२१ या वर्षाचे अनुक्रमे तीसावा, एकतीसावा, बत्तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२२) मुंबई भाजीपाला बाजार असंरक्षित कामगार मंडळ, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा छत्तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२३) महाराष्ट्र मच्छिमारी उद्योगातील मच्छिमार आणि इतर कामगार मंडळ यांचे सन २०१९-२०२० ते २०२०-२०२१ या वर्षाचे अनुक्रमे सहावा व सातवा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२४) पुणे माथाडी हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार मंडळ यांचे सन २००५-२००६ ते २०१६-२०१७ या वर्षाचे अनुक्रमे सव्वीसावा, सत्तावीसावा, अठ्ठावीसावा, एकोणतीसावा, तीसावा, एकतीसावा, बत्तीसावा, तेहतीसावा, चौतीसावा, पस्तीसावा, छत्तीसावा, सदोतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२५) पिंपरी-चिंचवड माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ यांचे सन २०१८-२०१९ ते २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे सत्तावीसावा व अठ्ठावीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२६) अहमदनगर माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अहमदनगर यांचे सन २०१९-२०२० ते २०२०-२०२१ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२७) औरंगाबाद माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा एकोणतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२८) जळगाव जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जळगाव यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२९) धुळे व नंदुरबार जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, धुळे यांचे सन २०१७-२०१८ ते २०१९-२०२० या वर्षांचे अनुक्रमे एकोणतीसावा, तीसावा, एकतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३०) लातूर आणि उस्मानाबाद जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, लातूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३१) क्लिअरींग अँड फॉरवर्डिंग असंरक्षित गोदी कामगार मंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(३२) नांदेड माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, नांदेड यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा एकोणतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(ड) कृषि मंत्री : (१) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा त्रेपन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांचा सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षांचे वार्षिक लेखे व वार्षिक लेखा परिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१९-२०२० या वर्षांचे वार्षिक लेखे व लेखा परिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(च) महिला व बालविकास मंत्री :

महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षांचा अनुक्रमे सव्वीसावा व सत्तावीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये)

चार : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचनांसहित)

(१) सर्वश्री सुनिल प्रभू, अतुल बेनके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“पुण्यातील दोन तरुणांनी माहे ऑक्टोबर, २०२२ मध्ये सेक्सटॉर्शनमुळे आत्महत्या केल्याची घटना घडणे, सदरहू प्रकरणाचा तपास पोलीसांनी केला असता सदरहू दोन तरुणांना नग्न छायाचित्रे आणि व्हिडीओ सोशल मिडीयावर वायरल करण्याची धमकी देऊन दोघांना ब्लॉकमेल करण्यात येत असल्याने त्यास कंटाळून तरुणांनी अखेर टोकाचे पाऊल उचलून आत्महत्या केल्याचे पोलीस तपासात निष्पन्न होणे, यामुळे पुणे शहरात खळबळ निर्माण झाल्याने पोलीसांनी सदर प्रकरणाच्या मुळाशी जाण्याचा निर्णय घेऊन कार्यवाही करणे, सेक्सटॉर्शन रॅकेटचा माग काढत पुणे पोलीस राजस्थानातील अलवर जिल्ह्यातील लक्ष्मणगढ तालुक्यातील गुरुकोठडी गावात पोहोचले असता संपूर्ण गावच सेक्सटॉर्शनचे रॅकेट चालविण्यात येत असल्याची धक्कादायक व खळबळजनक माहिती उघडकीस येणे, सदरहू प्रकरणातील मुख्य आरोपी अन्वर खान याला राजस्थानात सापळा रचून व गुंगारा देण्याचा प्रयत्न केला असता अडीज किलो मिटर पाठलाग करून त्यास पुणे पोलीसांनी अटक करणे, सदरहू गुरुकोठडी गावातील २५०० जण सेक्सटॉर्शनचे रॅकेट चालवित असल्याची कबुली आरोपीने देणे, प्रथम सोशल मिडीयावर बनावट अकाऊंट बनवून रॅकेटमध्ये सहभागी असलेल्या महिलेशी फोनवर बोलण्यासाठी आमिश दाखविण्यात येणे, यानंतर व्हिडीओ क्रॉल करून जाळ्यात अडकलेल्या व्यक्तीला फोटो शेअर करण्यात सांगण्यात येणे, हे फोटो मॉर्फ करून टारगेट केलेल्या व्यक्तीला आक्षेपार्ह अवस्थेत दाखवले जाते, तदनंतर तोच फोटो वा व्हिडीओ सोशल मिडीयावर शेअर करण्याची धमकी देऊन लाखो रुपये उकळण्यात येऊन आर्थिक लूट करण्यात येत असल्याचे तपासातून उघड होणे, राजस्थानमध्ये सुरु असलेल्या या सेक्सटॉर्शनच्या रॅकेटमध्ये टीसी व न्यायाधिश तसेच राज्यातील सेवानिवृत्त ज्येष्ठ नागरीकांना देखील ब्लॉकमेल करून आर्थिक फसवणूक करण्यात असल्याचे अनेक घटनांतून निदर्शनास येणे, मुंबईसह राज्यात मोठ्या प्रमाणात सोशल मिडीयाचा वापर करून सेक्सटॉर्शनच्या घटना घडत असणे, यामध्ये कमी प्रमाणात घटना उघडकीस येत असणे, अशा घटनांमुळे समाजावर दुष्परिणाम होऊन देशाचे भवितव्य असलेले उच्च शिक्षित तरुण पिढी वाया जाऊन जीव गमावण्याचा निर्माण झालेला गंभीर धोका, सदरहू प्रकरणाची शासनाने गंभीर दखल घेऊन सायबर क्राईम अॅक्टमध्ये कठोर तरतुद करून कायदा मंजूर करून त्याची प्रभावीपणे अमंलबजावणी करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(२) श्री.सुभाष धोटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील:-

"राज्यातील चंद्रपूर जिल्हा स्थित कोरपना तालुक्यातील नांदाफाटा आवारपुर बीबी या परिसरातील जवळपास ११०० ते १२०० नागरिकांचे आधारकार्ड, बँक पासबुक सन २०१८

मध्ये एजंट मार्फत प्रधानमंत्री आवास योजनेचे अर्ज भरून जमा करण्यात आले असणे; ज्या नागरिकांना राहण्यासाठी घरे नाहीत, ज्यांना घराची अत्यावश्यकता आहे, अशा लोकांसाठी प्रस्ताव तयार करून महाराष्ट्र गृहनिर्माण सोसायटी कडे सादर करण्यात आल्यानंतर माहे सप्टेंबर, २०१९ मध्ये या योजनेला मंजुरी मिळाली असणे; ज्यांना घर आहे, अशा नागरिकांना घरांची आवश्यकता आहे, अशी दिशाभूल करणारी माहिती तयार करून म्हाडा या संस्थेला पाठविण्यात आली असणे; टाऊन प्लॅनिंग मध्ये वेगळे शहर वसविण्याकरिता रेरा कायद्या अंतर्गत कमीत कमी १०० एकर जागेची आवश्यकता आहे परंतु ५५ एकर जागा असताना सुद्धा या प्रकल्पाला मंजुरी मिळाली असणे; सदर योजनेला मंजुरी मिळाल्यानंतर ज्या नागरिकांच्या नावांच्या आधारे मंजुरी मिळवली त्यांना घरे देणे अपेक्षित होते परंतु तसे झाले नसणे; सदरहू योजनेकरिता ज्या नावांची यादी पाठविण्यात आली त्यातील २० लोकांनी सुद्धा यात घर बुकिंग केले नसणे; पतीच्या नावाने घर असताना सुद्धा पत्नीच्या नावाने फ्लॅट बुकिंग केले असून अशा लोकांना प्रधानमंत्री आवास योजने मधून रु.२ लाख ५० हजाराचे अनुदान देणे नियमबाह्य असणे; प्रधानमंत्री आवास योजनेचे अनुदान मिळत असल्याने यशोधन विहार प्रकल्पाच्या मॅनेजमेंट कडून नागरिकांची दिशाभूल करून परिवारातील इतर सदस्यांच्या नावे फ्लॅट घेण्याकरिता प्रोत्साहित करण्यात येत असल्याची गंभीर बाब निदर्शनास येणे; नांदा हा ग्रामीण भाग असल्याने प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या लाभार्थ्यांना १३०००० + १८००० = १४८०००/- अनुदान मिळते परंतु मागील दोन वर्षात एकाही लाभार्थ्याला प्रधानमंत्री आवास योजनेतून घर मिळाले नसणे; एकीकडे नागरिकांना अनुदान मिळत नाही तर दुसरीकडे बिल्डरच्या फायद्यासाठी म्हाडा योजनेतून डायरेक्ट बिल्डरच्या खात्यात प्रधानमंत्री आवास योजनेचे प्रती लाभार्थी २.५ लाख रुपये अनुदान देण्यात येत असून थेट बिल्डरला अनुदान मिळत असल्याने नागरिकांची फसगत होणे; याप्रकरणी असंख्य तक्रारी असूनही संबंधित शासकीय अधिकारी, विकासक यांचेवर कोणतीही कारवाई होत नसल्याने नागरिकांमध्ये शासनाप्रति पसरलेला तीव्र असंतोष; याबाबत शासनाने तातडीची दखल घेऊन फसगत झालेल्या लोकांना न्याय मिळवून देण्याकरिता शासनमार्फत तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व उपाययोजना."

(३) कॅप्टन आर. सेल्वन, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील सायन कोळीवाडा विधानसभा क्षेत्रात ७५ टक्के पेक्षा अधिक भाग हा झोपडपट्टीने व्यापलेली असून यामधील बहुतांश झोपडपट्टी पुनर्विकास प्रकल्प हे मागील १५ ते २० वर्षांपासून प्रलंबित असणे, सदर ठिकाणी विकासकाने झोपू प्रकल्प राबविण्याकरिता झोपड्यांचे निष्कासन केले असणे, तद्नंतर सदर झोपडीधारकांना वेळेवर घरभाडे विकासकाकडून मिळत नसणे, याबाबत एस.आर.ए. प्राधिकरणाकडे

वारंवार तक्रार करूनही १० ते १२ वर्षे भाडे थकीत असलेल्या विकासकांवर कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, विकासक वारंवार उच्च स्तरीय समितीकडे सुनावणी करीता अर्ज करीत असल्यामुळे सदर प्रकल्प रखडलेले असून परिणामी प्रकल्पबाधितांना त्याचा भुर्दंड सोसावा लागत असणे, परिणामी शासनाप्रती नागरिकांमध्ये मोठ्याप्रमाणात पसरत असलेली असंतोषाची भावना, अशा प्रकारे प्रकल्प उभारणी मध्ये दिरंगाई करणाऱ्या विकासकांवर शासनाने कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, झोपू प्रकल्पांमध्ये सदनिका प्राप्त झाल्यानंतर काही अपरिहार्य कारणास्तव सदनिका-धारकाला सदर सदनिकेची विक्री करावयाची असल्यास त्यासाठी १० वर्षे वाट पाहवी लागत असणे, सदर योजनेतील सदनिका विक्री करण्यासाठीची कालमर्यादा कमी करण्याची मागणी सदनिका धारकांकडून होत असणे, मुंबईतील वनक्षेत्र व मिठागरांवर वसलेल्या झोपडपट्ट्यांचा समावेश झोपू योजनेत करण्यासाठी शासनाने भूमिका घेण्याची आवश्यकता, काही झोपू प्रकल्पांतील भूखंड हे केंद्र शासनाच्या अखत्यारीत येत असल्यामुळे संबंधित विभागाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र मिळण्यास विलंब होत असल्याने याबाबत राज्य शासनाने पुढाकार घेवून सदर रखडलेले ना-हरकत प्रमाणपत्र मिळण्यास सुलभता आणण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (४) श्री.हिरामण खोसकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नाशिक जिल्हयातील त्र्यंबकेश्वर हे बारा ज्योतिर्लिंगापैकी एक असल्याने या ठिकाणी दररोज हजारो भाविक दर्शनासाठी व धार्मिक विधीसाठी येत असून इगतपुरी मध्ये जागतिक विपश्याना केंद्र असल्याने ध्यानधारणा करण्याकरिता देशविदेशातून मोठ्या प्रमाणात पर्यटकांची गर्दी होणे, पर्यटन व धार्मिक देवस्थान असल्याने नाशिक जिल्हयात मूलभूत सुविधा तातडीने पुरविणे आवश्यक असतांना शहराचा विकास करतांना स्थानिक रहिवाशांना व लोकप्रतिनिधींना विश्वासात न घेणे, त्र्यंबकेश्वर शहराचा विकास करण्याकरिता निधी मिळूनही वेळेत कामे न झाल्यामुळे हा निधी अखर्चित राहणे, त्यामुळे विकास कामांना अडचणी निर्माण होत असल्याने सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, यांस जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर व कंत्राटदारांवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (५) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील बोरिवली (पूर्व) येथील नूतन नगर, नेहरूनगर, संतोष नगर, दौलत नगर व दहिसर (प) येथील इंदिरानगर या वस्तीत सुमारे ११११ झोपडीधारक गेल्या ३५ ते ४० वर्षांपासून राहत असणे, या झोपडी धारकांकडे १९९५ चे ओळखपत्र, रेशन कार्ड, विज बिल, फोटो पास आणि सेन्सेस सर्टिफिकेट इत्यादी सर्व कायदेशीर पुरावे असणे, परंतु या झोपडीधारकांना रेल्वे प्रशासनाकडून झोपडी निष्काषित करण्याची वारंवार नोटीस बजाविण्यात येणे, झोपडी धारकांना त्यांचे म्हणणे मांडण्यासाठी रेल्वे कार्यालय, मुंबई सेंट्रल येथे बोलविण्यात येणे व त्यावेळी त्यांच्याकडून आवश्यक पुरावे सादर करण्यात येणे, या झोपडीधारकांवर रेल्वे प्रशासनाकडून होणारी कारवाई स्थगित करण्याची होत असलेली मागणी, यासाठी रेल्वे प्रशासनाकडे राज्य शासनाने करावयाची शिफारस, संबंधित झोपडीधारकांचे एमएमआरडीएच्या माध्यमातून पुनर्वसन करण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (६) सर्वश्री.अमीन पटेल, अशोकराव चव्हाण, बाळासाहेब थोरात, विजय वडेटीवार, नानाभाऊ पटोले, सुरेश वरपुडकर, अमित देशमुख, अमित झनक, श्रीमती सुलभा खोडके, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री. झीशान सिद्दिकी, अस्लम शेख, प्रा.वर्षा गायकवाड, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), कुमारी प्रणिती शिंदे, सर्वश्री. कुणाल पाटील, संग्राम थोपटे, संजय जगताप, ऋतुराज पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई मधील मुंबादेवी विधानसभा क्षेत्रात कामाठीपुरा परिसर येणे, श्रीमंत थाटाचा वारसा व ऐतिहासिक दर्जा असलेला असा हा मुंबईतील एक विभाग असणे, सन १७९५ च्या पुढे कामाठी नागरीक या ठिकाणी वास्तव्यास येणे, त्यामुळे हा परिसर कामाठीपुरा ह्या नावाने ओळखला जाऊ लागणे, या परिसरात मध्यमवर्गीय बहुभाषिक लोकांची वस्ती असणे, या विभागात अनेक जुन्या व जीर्ण चाळी असणे, या विभागातील इमारतींची अवस्था दुरुस्ती न होण्यासारखी असणे, त्यामुळे या विभागातील इमारतींचा लवकरात लवकर पुनर्विकास होणे गरजेचे असणे, यासाठी शासन स्तरावर वेळोवेळी पाठपुरावा सुरु असणे, तत्कालीन गृहनिर्माण मंत्री यांनी मार्च २०२२ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात कामाठीपुरा परिसराचा पुनर्विकास लवकरच होणार असे घोषित करणे, विद्यमान उपमुख्यमंत्री महोदयांनी देखील जुलै २०२२ च्या पावसाळी अधिवेशनामध्ये कामाठीपुरा विभागातील इमारतींच्या पुनर्विकासाच्या निर्णयास सरकारचा पाठिंबा असल्याचे जाहीर करणे, यासंदर्भात विद्यमान उपमुख्यमंत्री, अतिरिक्त मुख्य सचिव गृहनिर्माण, मुख्याधिकारी म्हाडा, यांच्या प्रत्येक वेळी आयोजित करण्यात आलेल्या बैठकांमधून

पुनर्विकास संदर्भात सकारात्मक निर्णय होणे, कामाठीपुरा पुनर्विकास समितीच्या अंतर्गत ८०० जागामालक, आणि अंदाजे ८००० रहिवाशी जोडले गेले असणे, त्याअनुषंगाने म्हाडाला नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्त करण्यात येणे, कामाठीपुरा लॅन्डलॉर्ड वेल्फेअर असोशिएशन यांनी पुनर्विकास प्रक्रियेस गती यावी यासाठी प्रोजेक्ट मॅनेजमेन्ट कंस्लटंट यांची नियुक्ती केलेली असणे, मागील अनेक वर्षांपासून सुरु असलेल्या पाठपुराव्याचे व व्यवहार्यतेचे सर्व दस्तावेज या समितीकडून शासन स्तरावर सादर करण्यात आलेले असणे, त्याचप्रमाणे पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पाच्या अंतर्गत येणाऱ्या इमारतीची अवस्था विशेषतः उमरखाडी, नागपाडा, बीआयटी मुंबई सेंट्रल विभागातील इमारतींची अवस्था बिकट असणे, या इमारतींच्या पुनर्विकासाला शासनाकडून मंजूरी मिळणे, परंतु आजमितीपर्यंत त्याचे अध्यादेश न निघणे, मुंबईतील महानगर पालिकेच्या सफाई कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या हक्काची घरे मिळावीत यासाठी वारंवार मागणी होत असणे, या अनुषंगाने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर श्रमसाफल्य आवास योजना तयार करण्यात येणे, सदर योजनेअंतर्गत सफाई कामगारांना २५ वर्षे किंवा त्याहून अधिक सेवा झाल्यास सेवानिवृत्तीनंतर किंवा सेवेत कार्यरत असताना त्याचा मृत्यू झाल्यास त्याच्या पात्र वारसास मालकी तत्वावर सदनिका मोफत उपलब्ध करून देणेकरीता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस अनुदान वितरित करण्याबाबतचा निर्णय शासन निर्णयान्वये घेण्यात येणे, सदर योजना मागील पंधरा वर्षांपासून कागदावरच असणे, किमान २५ वर्षे सेवा झाल्यास सेवानिवृत्तीनंतर किंवा सेवेत कार्यरत असताना त्याचा मृत्यू झाल्यास त्याच्या पात्र वारसास मालकी हक्क देण्याचा निर्णय मुंबईमध्ये लागू न होणे, सदर सदनिकांकरीता सफाई कामगारांचे वारंवार अर्ज प्राप्त होणे, परिवार वाढल्यामुळे मुंबईत राहणारा सफाई कामगार मुंबई बाहेर फेकला जाणे, सद्यस्थितीत अचानक उद्भवलेल्या कोरोना महामारीमध्ये सुद्धा जीवाची पर्वा न करीता कामगारांनी साफसफाईचे काम केले असणे, अजूनही आपल्याला घर मिळेल या आशेवर असणाऱ्या सफाई कामगारांच्या पदरी निराशा पडणे, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये आणि सफाई कामगारांमध्ये पसरत असलेला असंतोष व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने यावर करावयाची तातडीची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(७) श्री.योगेश कदम, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"कोकणात वन्यप्राण्यांच्या उपद्रवामुळे पिकांची होत असलेली नासाडी, सिंधुदुर्ग-रत्नागिरी जिल्ह्यात आंबा आणि काजू, नारळ व अन्य पिकांचे होत असलेली लागवड, त्यातच डिसेंबर महिन्यात आंबा व काजू पिकांना मोहर येण्यास सुरुवात झालेली असतांना माकड व वानर या प्राण्यांकडून मोठ्या प्रमाणात मोहराचे करण्यात येत असलेले नुकसान,

परिणामी आंबा व काजू च्या उत्पादनास मुकावे लागणे, त्यातच शासनाकडून वेळेत व तुटपुंजी नुकसान भरपाई देण्यात येणे, त्यामुळे बागायतदार व शेतकरी आर्थिक संकटात येणे, माकड व वानर यांच्या होणा-या उपद्रवास आळा घालण्याची आवश्यकता, शेतपिक नुकसान भरपाईच्या तरतुदीमध्ये २०१५ नंतर सुधारणा झालेली नसणे, त्याकरिता शासनाने शेतपिकास धोकादायक ठरलेल्या रानडुक्कर व रोही यांचा बंदोबस्त करण्याकरिता दिनांक ०२/०९/२०१४ रोजी मार्गदर्शक सूचना जारी करणे, त्यानुसार शासन परिपत्रक ब्रह्मांक डब्ल्यूएलप ०८१४/प्र.क्र.१८६/फ-१ दिनांक २२ जुलै, २०१५ रोजी च्या परित्रकानुसार त्याच धर्तीवर माकड व वानर यांचा समावेश करण्याबाबत शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, तसेच सर्व उपद्रवकारक वन्यप्राण्यांना शासन निर्णय लागू करणे, नुकसान भरपाईच्या रक्कमेत सध्याच्या बाजारभावाप्रमाणे वाढ करण्यात यावी, शेतपिकाव्यतिरिक्त शेतकऱ्यांच्या होणाऱ्या सर्व प्रकारच्या मालमत्तेच्या नुकसानाची भरपाई देण्यात यावी, त्याचबरोबर शासन निर्णयामध्ये फळबाग नुकसान भरपाई ठरविण्याची कार्यपध्दती ठरविण्यात यावी, जसे की, आंबा मोहोर व पालवी यांचे नुकसान झाल्यास किती नुकसान भरपाई देण्यात यावी याबाबत सुस्पष्ट मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करणे, नविन आंबा लागवडीत पालवी खाल्ल्याने रोपांची वाढ खुंटते अशा शेतकऱ्यांना त्याची भरपाई देण्याची पध्दत सुस्पष्ट करणे, आदि बाबीकडे शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालण्याची आवश्यकता, तसेच पिकांच्या संरक्षणाची जबाबदारी शासनाने प्राध्यान्याने घ्यावी व सोलर कुंपणाची योजना उपद्रवकारक प्राण्यांकरिता उपयुक्त ठरत असल्याने ती योजना संपूर्ण राज्यात राबविण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाने अग्रक्रमाने घेण्याची गरज, राज्य शासनाच्या शिफारशीवरून हिमाचलप्रदेश राज्यामध्ये सन २०१६ मध्ये केद्राने लाल तोंडाच्या माकडाला अनुसूची पाचमध्ये एका वर्षासाठी समाविष्ट करण्यात आले होते त्याच धर्तीवर महाराष्ट्र शासनाने केंद्राकडे तशी मागणी करून याबाबत पाठपुरावा करण्यात यावा, उक्त सर्व बाबींचा शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून शासन स्तरावर सत्वर निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (८) सर्वश्री. धर्मरावबाबा आत्राम, नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"विजेचे दर महाराष्ट्रात जास्त असल्यामुळे महाराष्ट्रातील ३६ स्टील उद्योग बंद झाले

असून १० स्टील उद्योग गुजरात, मध्यप्रदेश व छत्तीसगढ या राज्यांमध्ये स्थलांतरित झाले आहेयामध्ये सर्वाधिक फटका विदर्भ व . मराठवाडयातील उद्योगांना बसणे, त्यामुळे महाराष्ट्रात रोजगार निर्माती कमी होवून जिल्हयात मोठया प्रमाणात रोजगाराचा प्रश्न निर्माण होणे, महाराष्ट्रातील बहुतांश स्टील उद्योग बंद झाल्यामुळे मध्यप्रदेश, छत्तीसगढ, गोवा, गुजरात व ओडीसा यांनी महाराष्ट्रातील स्टील उद्योगाची बाजारपेठ काबीज केली असल्याचे निदर्शनात येणे, महाराष्ट्रात स्टील उद्योग पुर्ववत सुरु होण्याच्या दृष्टीने शासनाच्या वतीने स्टील उद्योगा करीता विजदर कमी करण्याबाबत किंवा सबसिडी देण्याबाबत करण्यात आलेली मागणी, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही व उपाययोजना."

(९) डॉ. भारती लव्हेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महिला व बालविकास लक्ष वेधतील :-

"शासकीय, निमशासकीय व शासन अनुदानित संस्थांमधील सेवांमध्ये भरतीसाठी महिलांकरिता ३० टक्के जागा दिनांक १ एप्रिल १९९४ पासून राखीव ठेवण्यात आल्या असणे, सदर ३० टक्के आरक्षणाच्या अंमलबजावणीबाबत परिशिष्ट १ मध्ये नमूद केलेल्या असणे, उक्त शासन निर्णय अधिक्रमित करुन शासन निर्णय क्र.८३/२००१/मसंआ-२०००/प्र.क्र.४१५/का-१ दिनांक २५ मे २००१ रोजी निर्गमित केलेला असणे, सदर शासन निर्णयातील आरक्षणाची व्याप्ती,अटी व शर्ती क्र.(७) भरतीच्या वर्षात त्या त्या प्रवर्गातील महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर सदर आरक्षण इतरत्र अदलाबदल न करता त्या त्या प्रवर्गातील पुरुष उमेदवारांमार्फत भरण्यात यावे अशा अटी व शर्ती असणे, सदर अटींमुळे महिलावर अन्याय होत असून त्यांना त्यांच्या हक्काच्या असलेल्या आरक्षणापासून वंचित रहावे लागत असणे, सदरच्या अटी व शर्ती मध्ये सुधारणा करण्याबाबत महिलांची अनेक वर्षांपासून मागणी असणे, सदर शासन निर्णयातील क्र.(७) वरील अट शिथिल करुन सदर भरतीच्या वर्षात त्या त्या प्रवर्गातील महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर सदर आरक्षण इतरत्र अदलाबदल न करता त्या त्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांमधूनच भरण्यात यावे अशी सुधारणा करुन सदर सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करुन नोकरभरतीत महिलांवरील होणार अन्याय दूर करणे, तरी पूर्वीचा शासन निर्णयात सुधारणा करुन सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

पाच : शासकीय विधेयके :

पुरःस्थापनार्थ :-

- (१) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३६ — महाराष्ट्र लोक आयुक्त विधेयक, २०२२.
- (२) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३७ — स्वयं-अर्थसहाय्यित विद्यापीठे (सुधारणा) विधेयक, २०२२.
- (३) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३८ — महाराष्ट्र अधिसंख्य पदांची निर्मिती व निवड केलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती (सुधारणा) विधेयक, २०२२.

(शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला परंतु पुढे ढकलण्यात आलेला म.वि.स नियम ११० अन्वये शासकीय ठराव)

सहा : मा.उद्योग मंत्री यांचा म.वि.स नियम ११० अन्वये शासकीय ठराव :-

ज्याअर्थी, नागरी विमानचालन महासंचालक, नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी, स्थायी आदेश क्रमांक ७२७ (ई), दिनांक ४ ऑक्टोबर, १९९४ व्दारे प्रदान केलेल्या, वायुयान अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २२) या अन्वये तयार केलेल्या वायुयान नियम, १९३७ याच्या नियम ७८ खालील अधिकारांचा वापर करून, सिंधुदुर्ग विमानतळ, सिंधुदुर्ग याकरिता, आयआरबी सिंधुदुर्ग एअरपोर्ट प्रायव्हेट लिमिटेड यास 'विमानतळ लायसन-सार्वजनिक हितार्थ वापरार्थ' दिले आहे;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्रातील सिंधुदुर्ग येथील उक्त विमानतळाला "बॅ.नाथ पै विमानतळ सिंधुदुर्ग" असे नाव देणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या नागरी विमानचालन मंत्रालयाकडे पाठवणे आवश्यक आहे;

त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार, महाराष्ट्र विधानसभा याव्दारे, सिंधुदुर्ग येथील उक्त विमानतळाला "बॅ. नाथ पै विमानतळ, सिंधुदुर्ग" असे नाव देण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.

(शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सात : सर्वश्री अजित पवार, अजय चौधरी, अनिल पाटील, अमित देशमुख, अमित झनक, अशोकराव चव्हाण, आदित्य ठाकरे, इंद्रनिल नाईक, कैलास गोरंट्याल, चंद्रकांत नवघरे, छगन भुजबळ, डॉ. जितेंद्र आक्हाड, सर्वश्री. जितेश अंतापूरकर, दिलीप वळसे-पाटील, देवेंद्र भुयार, धर्मरावबाबा आत्राम, धिरज देशमुख, नानाभाऊ पटोले, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री नितीनकुमार देशमुख, पृथ्वीराज चव्हाण, प्रकाश सोळंके, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री बळवंत वानखडे, बाबासाहेब पाटील, बाळासाहेब आजबे, भास्कर जाधव, मनोहर चंद्रिकापूर, मोहनराव हंबर्डे, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री रणजीत कांबळे, रविंद्र वायकर, राजू पारवे, राजू कारेमोरे, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री राजेश टोपे, राजेश एकडे, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री विकास ठाकरे, बाळासाहेब थोरात, विजय वडेड्डीवार, विनोद निकोले, संजय बनसोडे, संदिप क्षिरसागर, सहसराम कोरोटे, सुनिल केदार, सुनिल प्रभू, सुभाष धोटे, सुरेश वरपुडकर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री अबू आजमी, रईस शेख, धनंजय मुंडे, माधवराव पाटील-जवळगावकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

“राज्यात विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रातील अविकसित भागाचा झपाट्याने विकास होण्याच्या दृष्टीने योजनांच्या अंमलबजावणीत सातत्य दाखविण्याची नितांत आवश्यकता असणे, विदर्भातील मुख्य फळपीक असलेल्या संत्रा पिकासाठी अमरावती जिल्ह्यातील वरुड-मोर्शी तालुक्यात अत्याधुनिक संत्रे प्रक्रिया प्रकल्प स्थापन करण्याच्या निर्णयाची, मराठवाडा व आसपासच्या भागातील मोसंबी पिकाची गुणवत्ता व उत्पादकता वाढविण्याकरिता "सायट्रस इस्टेट" स्थापन करण्याच्या निर्णयाची आवश्यकता, औरंगाबाद जिल्ह्यातील चिखलठाणा येथे अंडीपुंज निर्मिती केंद्र निर्माण करण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याकडे शासनाने विशेष लक्ष देण्याची गरज असणे, विदर्भ व मराठवाड्यातील कापूस व सोयाबीन मूल्य साखळी विकासासाठी विशेष कृती योजनेची धडक अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, तसेच, माहे जून ते ऑक्टोबर, २०२२ या काळात अतिवृष्टी, पूर, सततचा पाऊस व अवकाळी पाऊस यामुळे राज्यातील पिकांचे, विशेषतः विदर्भ व मराठवाड्यातील कापूस, सोयाबीन, तूर, मूग या पिकांचे तसेच संत्री, मोसंबी, डाळींब, द्राक्ष या फळपिकांचे नुकसान झाले असणे, ओला दुष्काळ जाहीर करण्याच्या मागणीकडे सरकारने दुर्लक्ष केलेले असणे, त्याऐवजी तुटपुंजी मदत जाहीर करून अडचणीत असलेल्या शेतकऱ्यांना जाहीर केलेली मदतही अद्याप मिळालेली

नसणे, सरकारच्या उदासीनतेमुळे पीक विमा कंपन्यांनी शेतकऱ्यांचे लाखो दावे नाकारले असणे, विदर्भात कापसावर लाल्या रोगाचा व संत्र्यांवर कोळश्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे प्रचंड नुकसान झाले असणे, राज्य व केंद्र सरकारच्या चुकीच्या कृषी धोरणांमुळे व मदतीचा हात आखडता घेतल्याने माहे जुलै, २०२२ पासून ६ महिन्यांच्या काळात सुमारे दीड हजार शेतकऱ्यांनी आपली जीवनयात्रा संपवली असणे, विदर्भातील अमरावती जिल्ह्यातील मारेगाव तालुक्यात सहा दिवसांत सात युवा शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केली असणे, “शेतकरी आत्महत्यामुक्त महाराष्ट्र करु”, ही सरकारची घोषणा हवेत विरली असणे, सन २०१५ ला २०१५ ते २०२० या कालावधीसाठी एनडीआरएफचे निकष निश्चित केले असताना व २०२१ ला निकषात वाढ अपेक्षित असताना २ वर्षांचा काळ उलटून गेल्यानंतरही केंद्र सरकारने निकषात वाढ केली नसणे, परिणामी शेतकऱ्यांना एनडीआरएफ व एसडीआरएफमधून तुटपुंजी मदत मिळत असणे, बांगलादेश सरकारने आयात शुल्कात वाढ केल्याने, मागणी करुनही केंद्र सरकारने हस्तक्षेप न केल्याने व राज्य सरकारनेही केंद्र सरकारकडे पाठपुरावा न केल्याने विदर्भातील संत्र्याच्या निर्यातीत ८० ते ९० टक्के घट येऊन शेतकरी अडचणीत आला असणे, नैसर्गिक आपत्ती व अन्य कारणांमुळे विदर्भातील सोयाबीन व कापूस उत्पादक शेतकरी अडचणीत आला असताना सोयापेंड व कापूस आयात शुल्काबाबत निर्णय न घेतला जाणे, धान खरेदी केंद्र सुरु करण्यास झालेला अक्षम्य विलंब, धान खरेदीत झालेले घोटाळे, यामुळे अनेक शेतकऱ्यांचे धान विक्रीअभावी पडून असणे, विदर्भात अधिवेशन सुरु असताना माओवाद्यांनी स्थानिक आमदार आणि प्रशासनाला परिणाम भोगण्याची धमकी दिलेली असणे, गडचिरोली जिल्ह्यातील सुरजागड प्रकल्पामुळे आपल्या राज्यातील प्रकल्प खनिज प्रक्रिया करण्यासाठी अन्य राज्यात जात असणे, भिलाईप्रमाणे मोठ्या प्रकल्पाची संधी महाराष्ट्राने गमावली असणे, यावर फेरविचार होण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भात खनिज उत्खननांतर त्यावर आधारित उद्योगांची उभारणी विदर्भातच व्हावी, अशी विदर्भवासियांची मागणी असणे, नांदेड ते जालना या द्रुतगती जोडमहामार्गाचे काम तसेच समृद्धी महामार्गाचे विस्तारीकरण नागपूर ते भंडारा-गोंदिया आणि नागपूर ते गडचिरोली करण्याची आवश्यकता, समृद्धी महामार्गाच्या नियोजित आराखड्यातील कृषी क्लस्टरांचे काम प्राधान्याने हाती घेण्याची आवश्यकता, मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासंदर्भात सरकारकडून बेफिकीरी व अनास्था दिसून आलेली असणे, मागील सरकारने केलेल्या कार्यक्रमाचे नियोजन व निधीची तरतूद याकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष करुन कार्यक्रम अंमलबजावणीत उदासीनता दाखवली असणे, मुक्तीसंग्राम दिनी महाराष्ट्र शासनामार्फत कोणत्याही भव्यदिव्य कार्यक्रमाचे आयोजन न केल्यामुळे महाराष्ट्रातील जनतेत तीव्र संतापाची लाट पसरली असणे, मुक्तीसंग्रामातील स्वातंत्र्य सैनिकांचे प्रलंबित प्रश्न, तसेच, विदर्भातील सॅफ्रन प्रकल्प, राष्ट्रीय खनिकर्म आरोग्य संस्थान (एनआयएमएच), केंद्रीय कामगार शिक्षण मंडळ (श्रमिक शिक्षा बोर्ड) या संस्था विदर्भातून इतर राज्यात स्थलांतरित करण्यात आल्याने विदर्भवासीयांमध्ये अन्यायाची भावना निर्माण

झालेली असणे, मागील सरकारने दिनांक २९ जून, २०२२ रोजी वैधानिक विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याचा निर्णय घेतला असला तरी त्याची अंमलबजावणी अद्याप झाली नसणे, एमएसएमई गुंतवणुकीत विदर्भ व मराठवाडा हे दोन विभाग मागे पडले असताना या मागास आणि राज्याच्या इतर भागात होणाऱ्या कोट्यवधी रुपयांच्या गुंतवणुकीच्या व जमीन वाटपाच्या आदेशाला विद्यमान सरकारने स्थगिती दिल्यामुळे विदर्भ, मराठवाडा व राज्याच्या इतर भागात येणारे प्रकल्प रखडलेले असणे, मिहान प्रकल्पात गुंतवणूक करार झाले असताना कंपन्यांचा फारसा प्रतिसाद न मिळणे, रोजगार निर्मितीवर त्याचा परिणाम झाला असणे, मिहान प्रकल्पासारख्या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाकडे सरकारचे होत असलेले दुर्लक्ष, विदर्भातील बुटीबोरी, मिहान सारख्या औद्योगिक वसाहतींमध्ये उद्योगांची पिछेहाट झालेली असणे, विदर्भ, मराठवाड्यात उद्योग व गुंतवणूक आणण्यासाठी विशेष प्रयत्न करण्याची गरज असणे, तसेच, विदर्भ, मराठवाडा, व उर्वरित महाराष्ट्रातील आकांक्षित जिल्ह्यासाठी जलसिंचन सुविधा पुनरुज्जीवीत करण्यासाठी अर्थसंकल्पात प्रस्तावित केलेला नियतव्यय प्राधान्याने वितरित करण्याची आवश्यकता असणे, वैनगंगा-नळगंगा प्रकल्पाचा आराखडा मागील सरकारने पूर्ण करूनही या सरकारने सहा महिन्यात काहीही प्रगती न करणे, बळीराजा योजना, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना इत्यादी जलसंपदा विभागाच्या विदर्भातील योजना गेल्या सहा महिन्यात ठप्प होणे, विदर्भातील सिंचनाच्या सर्व प्रशासकीय बाबी या सहा महिन्यात प्रलंबित राहिल्या असणे, राज्यातील ओबीसी, मागासवर्गीय आणि अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या वसतीगृह व शिष्यवृत्तीचा प्रश्न निर्माण झालेला असणे, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रातील अतिदुर्गम भागात विशेषतः विदर्भातील अमरावती, गडचिरोली, चंद्रपूर इत्यादी जिल्ह्यात बालमृत्यू व कुपोषणाचे प्रमाण सर्वाधिक असणे, दरवर्षी नागपूर अधिवेशनात विदर्भाच्या कृषि, सिंचन, शिक्षण इत्यादी अनुशेषाबाबत चर्चा होणे, तथापि, अनुशेष दूर करण्यासाठी ठोस कार्यवाही न होणे, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(शुक्रवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

आठ : सर्वश्री रणधीर सावरकर, समीर कुणावार, प्रशांत बंब, अभिमन्यू पवार, भरतशेट गोगावले, राम सातपुते, ज्ञानराज चौगुले, राजेश पवार, संजय गायकवाड, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री संजय शिरसाट, नारायण कुचे, डॉ. संजय रायमुलकर, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री किर्तीकुमार भांगडीया, रमेश बोरनारे, प्रदिप जैस्वाल, अॅड आकाश फुंडकर, अॅड आशिष जैस्वाल, सर्वश्री दादाराव केचे, बालाजी कल्याणकर, संभाजी पाटील-निलंगेकर, मोहन मते, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री

किशोर जोरगेवार, जयकुमार रावल, नरेंद्र भोंडेकर, संजय सावकारे, बच्चू कडू, मंगेश चव्हाण, भिमराव तापकीर, सुरेश भोळे, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, नितेश राणे, बबनराव लोणीकर, संतोष दानवे, तानाजी मुटकुळे, हरिभाऊ बागडे, श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, श्री राणाजगजितसिंह पाटील, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री सचिन कल्याण-शेट्टी, समाधान आवताडे, सुभाष देशमुख, हरिष पिंपळे, सुनिल कांबळे, अॅड राहुल कुल, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री राम कदम, किसन कथोरे, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्री समीर मेघे, कृष्णा खोपडे, विकार कुंभारे, टेकचंद सावरकर, संजिवरेड्डी बोदकुरवार, मदन येरावार, डॉ. तुषार राठोड, प्रा.डॉ. अशोक उईके, डॉ. संदिप धुर्वे, सर्वश्री राजेंद्र पाटणी, प्रकाश भारसाखळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

मागील सरकारच्या ३३ महिन्यांच्या कार्यकाळात विदर्भ, मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागातील अनेक विकास प्रकल्पांकडे अक्षम्य दुर्लक्ष करण्यात येणे, विशेषतः विदर्भातील शेतकऱ्यांसाठी वरदान ठरणारा वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प असेल, समुद्रात वाहून जाणारे १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशात वळवून हा प्रदेश सुजलाम् सुफलाम् करणारा प्रकल्प असेल अथवा विदर्भ व मराठवाड्यातील आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांसाठी युती सरकारच्या काळात सन २०१७-१८ च्या दरम्यान मंजूर करण्यात आलेला बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना इत्यादींचे काम थंड बसल्यात टाकण्यात येणे, विदर्भ-मराठवाड्यासह उत्तर महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांसाठी व नागरिकांसाठी वरदान ठरणारा समृद्धी महामार्ग डिसेंबर २०२१ मध्ये सुरू होणे अपेक्षित असताना मागील सरकारच्या संथ कारभारामुळे प्रकल्पाचे काम रखडणे, परंतु नव्या सरकारने जनभावना लक्षात घेऊन नुकतेच समृद्धी महामार्गाचे पहिल्या टप्प्याचे लोकार्पण करणे, त्याच वेळेस समृद्धी महामार्गाच्या दुसऱ्या टप्प्याचेही काम तात्काळ पूर्ण होऊन त्याचेही लोकार्पण होण्याची जनतेची वाढती मागणी, एडीबीच्या दुसऱ्या टप्प्यामध्ये जिल्हे निवडताना विदर्भातील जिल्ह्यांवर अन्याय झाल्याचे निदर्शनास येणे, गत २ वर्षांत विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अतिवृष्टी होऊनही पुरेशी मदत शेतकरी बांधवांना न मिळणे, शेतकऱ्यांची दिवसा वीज मिळण्याची मागणी मागील सरकारकडून सातत्याने दुर्लक्षित होणे, मागील सरकारच्या कार्यकाळातील अक्षम्य दुर्लक्षामुळे विदर्भ व मराठवाड्याच्या अनुशेषात वाढ होणे, जुलै २०२२ मध्ये राज्यात सत्तांतर झाल्यानंतर विदर्भ-मराठवाड्याशी संबंधीत वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, समुद्रात वाहून जाणारे १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशाकडे वळविण्याचा प्रकल्प, बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प व प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेला चालना मिळणे, रस्त्यांचे जाळे विकसित करण्यासाठी विदर्भ-मराठवाड्यातील जिल्ह्यांना पुरेसा निधी प्राप्त होणे, विदर्भ, मराठवाडा व कोकणातील पर्यटन क्षेत्राला चालना देण्यासाठी नवीन सरकारने विशेष तरतूद करण्याची गरज, तसेच धान, सोयाबीन, कापूस

व संत्रा उत्पादक शेतकऱ्यांना चांगला दर मिळावा याकरीता धान, सोयाबीन व संत्रा इत्यादी आधारीत प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्याची तसेच, कापसावर प्रक्रिया उद्योगाला गती देण्यासाठी नवीन वस्त्रोद्योग धोरण आणण्याची ज्यामध्ये पारदर्शकता येऊन खऱ्या अर्थाने कापूस प्रक्रिया उद्योगाला चालना मिळेल अशा तरतूदी असण्याची आवश्यकता, विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात आरोग्य सुविधांना बळकटी मिळण्यासाठी या भागातील प्रत्येक जिल्ह्यात वैद्यकीय महाविद्यालय सुरू करण्याची नवीन शासनाने केलेली घोषणा व या घोषणेची तातडीने अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, विदर्भ व मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात जास्तीत जास्त रोजगार निर्मिती व्हावी याकरीता मागील सरकारने कोणतेही विशेष प्रयत्न न करणे, विशेषतः १८ महिन्यांमध्ये कॅबिनेट कमिटी ऑन इंडस्ट्रीजची एकही बैठक न घेणे, परंतु नवीन शासनाने नुकतीच ७०००० कोटींच्या प्रकल्पांना मान्यता देऊन विदर्भ-मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अनुशेष दूर करण्याचा प्रयत्न करणे, मागील ५ महिन्यांत या सरकारने विदर्भ, मराठवाड्यासह उर्वरित महाराष्ट्रातील मागास भागात अनेक प्रकल्पांना चालना मिळालेली असताना पुढील काळात वैनगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, समुद्रात वाहून जाणा-या १८७ टीएमसी पाणी मराठवाडा व खान्देशात वळविण्याचा प्रकल्प, बळीराजा जलसंजीवनी प्रकल्प, प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजना तसेच एडीबी व एचएएम योजनेतर्गत रस्त्यांचे जाळे विकसित करण्याची व संत्रा, धान, सोयाबीन व कापूस इत्यादी पिकांवर प्रक्रिया उद्योग उभारण्यासाठी नव्याने धोरण आखण्याची आवश्यकता, विशेषतः SMART, MAGNET योजनेतर्गत प्रकल्प मंजूर करताना विदर्भ, मराठवाडा या मागास भागाला प्राधान्य देण्याची आवश्यकता, नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्प (POCRA) टप्पा-२ व जलयुक्त शिवार टप्पा-२ ची अंमलबजावणी तातडीने सुरू करण्याची गरज, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज मिळावी याकरीता प्रत्येक सबस्टेशनला मुख्यमंत्री कृषी सौरवाहिनीला जोडण्याची आवश्यकता, तसेच नव्याने उद्योग विदर्भ-मराठवाड्यात यावेत याकरीता शासनाने करावयाची कार्यवाही."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : २४ डिसेंबर, २०२२

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

असंगत प्र

